Національний банк України

Подання документів про структуру власності: практичні аспекти

Департамент ліцензування

м. Київ,

План вебінару

I. Необхідність забезпечення прозорості структур власності

II. Концепція розкриття інформації про структуру власності

III. Подання документів про структуру власності: практичні аспекти

IV. Порядок розрахунку опосередкованої участі

V. Типові помилки при підготовці документі про структуру власності

Необхідність забезпечення прозорості структур власності

Концепція розкриття інформації про структуру власності

Обсяг розкриття інформації про структуру власності

Відомості про структуру власності надавача фінансових послуг дають змогу визначити:

1) ключових учасників надавача фінансових послуг;
2) ключових учасників кожної ЮО у ланцюгу володіння корпоративними правами надавача фінансових послуг;
3) всіх осіб, які мають пряму та/або опосередковану істотну участь / можливість значного або вирішального впливу на управління та/або діяльність надавача фінансових послуг;

характер взаємозв'язків між надавачем фінансових послуг та/або особами, зазначеними вище.

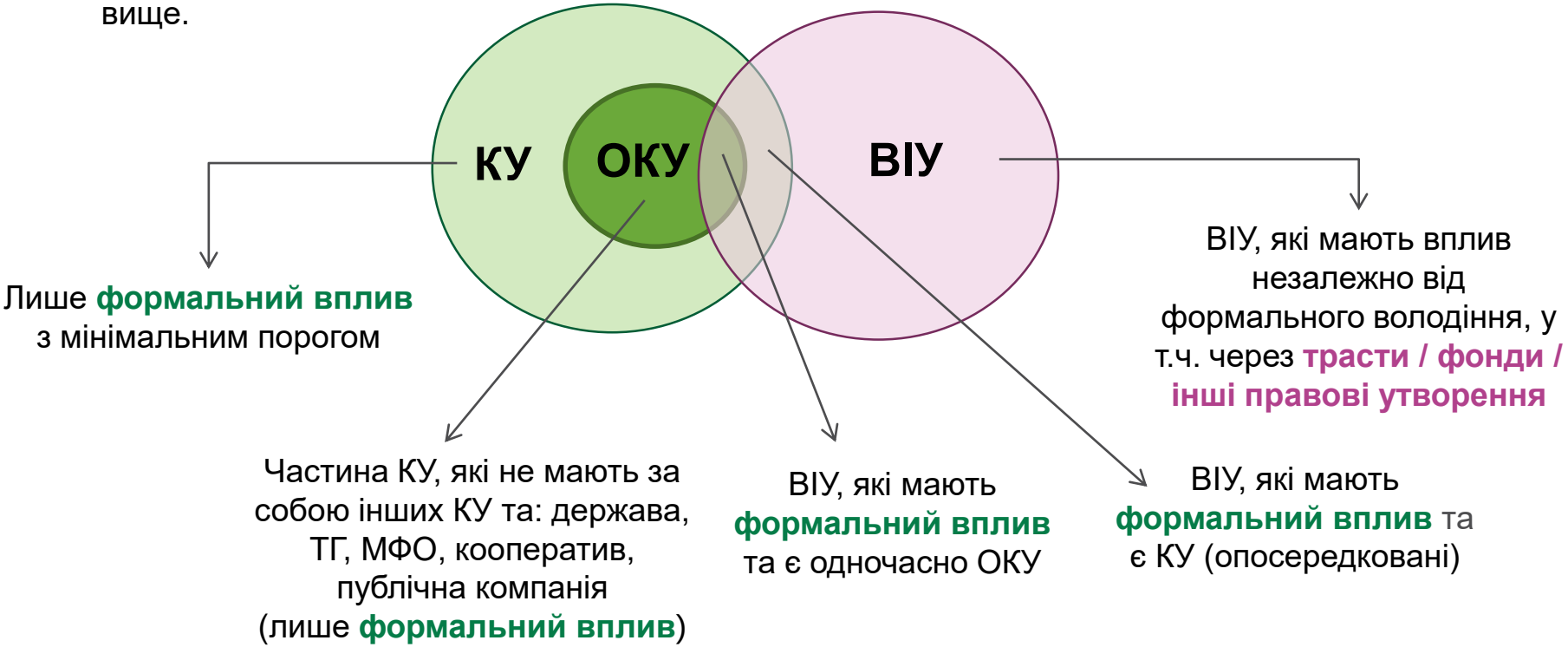

Ключовий учасник

Ключовим учасником юридичної особи є:

Фізична особа

Фізична особа, яка володіє корпоративними правами такої юридичної особи, при цьому:

1. якщо в юридичній особі більше ніж 20 учасників-фізичних осіб, ключовими учасниками вважаються 20 учасників з найбільшою часткою

2. якщо однакові за розміром частки належать більше ніж 20 учасникам-фізичним особам, ключовими учасниками юридичної особи вважаються всі фізичні особи, які володіють частками у розмірі двох і більше відсотків у статутному капіталі такої юридичної особи

Юридична особа

Юридична особа, яка володіє часткою (пакетом акцій) у розмірі двох і більше відсотків у статутному капіталі такої юридичної особи

Особливості

Публічна компанія не має ключових учасників юридичної особи

Остаточний ключовий учасник

Визначення:

Остаточні ключові учасники надавача фінансових послуг – це ключові учасники - фізичні особи, а також ключові учасники - юридичні особи, які у своєму складі не мають ключових учасників

Остаточними ключовими учасниками є:

Держава (в особі відповідного державного органу)

Територіальна громада (в особі відповідного органу місцевого самоврядування)

Міжнародна фінансова установа

Публічна компанія у разі, якщо вони володіють двома і більше відсотками корпоративних прав надавача фінансових послуг або ключового учасника у структурі власності надавача фінансових послуг

Зразок відображення інформації

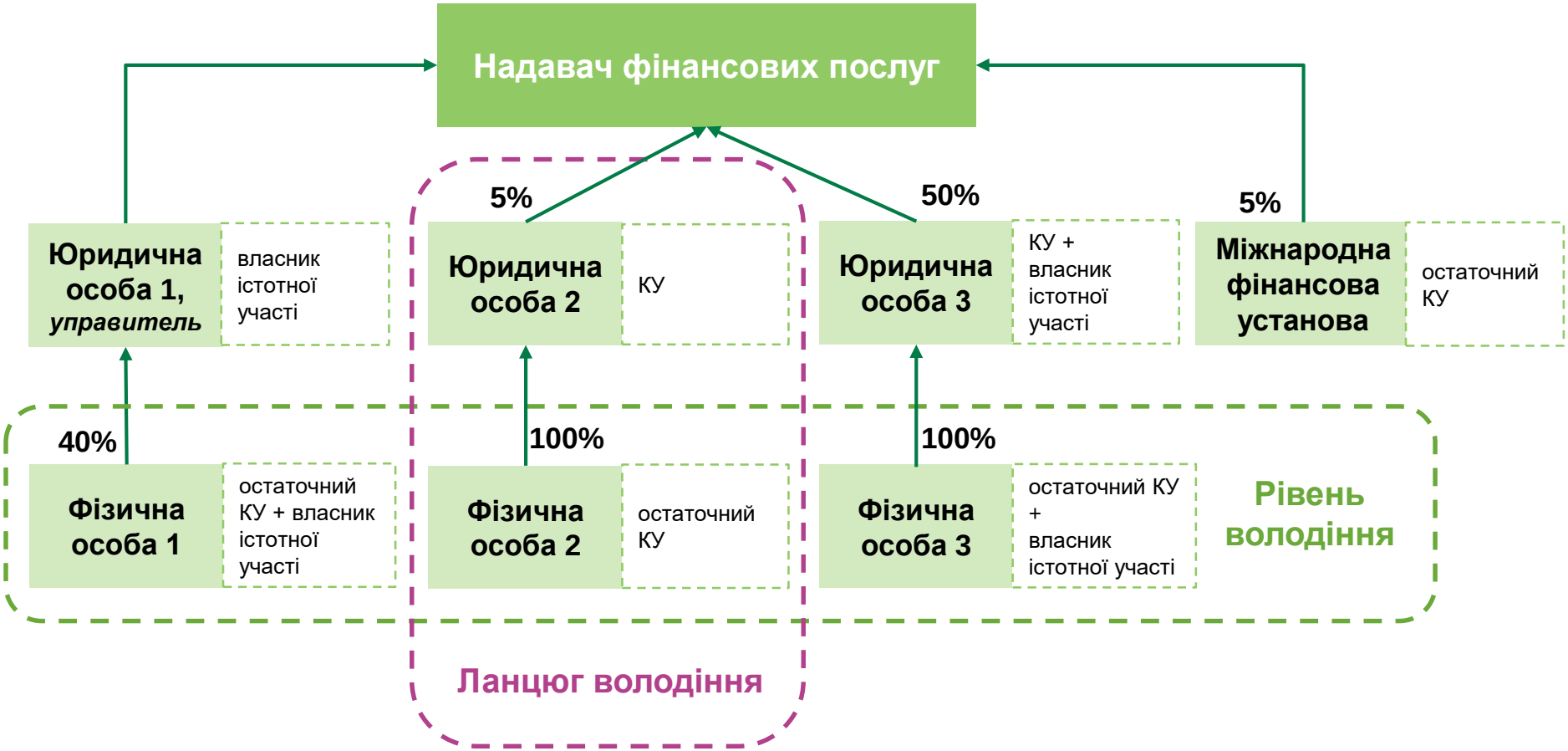

Подання документів про структуру власності: практичні аспекти

Форма та спосіб подання документів про структуру власності

Повідомлення про подання відомостей про структуру власності НФП

Схематичне зображення структури власності НФП

Письмове запевнення про відповідність структури власності вимогам положення *(за наявності)*

Опис заходів щодо приведення структури власності у відповідність до вимог *(за наявності)*

Електронний документ, підписаний уповноваженим представником / відповідальною особою шляхом накладення КЕП та відправлений електронним повідомленням на nbu@bank.gov.ua

Відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності НФП

Відомості про власників істотної участі в НФП

Електронний документ, підписаний уповноваженим представником / відповідальною особою шляхом накладення КЕП та поданий через вебпортал Національного банку

Повідомлення про подання відомостей про структуру власності НФП

I

Форма встановлена у додатку 1 до Положення № 30

II

Підстава подання, яка зазначається при первинному поданні документів про структуру власності: “Відповідно до вимог пункту 2 постанови Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30”

III

Звітна дата, зазначена у повідомленні, має відповідати даті підписання повідомлення та інших документів про структуру власності, а також даті, в яку ці документи подаються до Національного банку

IV

Якщо подається опис заходів щодо приведення структури власності у відповідність до вимог Положення № 30, потрібно видалити речення потрібно видалити речення “Запевняю, що структура власності надавача фінансових послуг відповідає вимогам Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг”

V

Якщо в компанії функції відповідальної особи виконує керівник, то електронна адреса такої особи або дублюється, або проставляється прочерк

VI

Якщо уповноваженим представником НФП є його керівник, відомості про якого внесені до ЄДР, інформацію щодо документа, на підставі якого він діє зазначати не потрібно

Схематичне зображення структури власності НФП

Вимоги встановлені у додатку 4 до Положення № 30 — I

II — Приклади складання схематичних зображень розміщено на спеціальній вебсторінці (лендингу) Національного банку, яка розміщена за посиланням: https://promo.bank.gov.ua/transparent-nonbank-market/

Схематичне зображення в електронному вигляді складається у форматі pdf та має забезпечувати можливість контекстного пошуку будь-якої розміщеної на ній інформації. — III

IV — Відображення підпису уповноваженого представника / відповідальної особи не є обов’язковим.
Водночас файл має бути підписаний шляхом накладення КЕП такої особи.

Якщо ключові учасники юридичної особи володіють менш ніж 100% корпоративних прав такої особи, на схемі наводиться інформація щодо розміру частки, яка належить особам, що не є її ключовими учасниками — V

VI — На схематичному зображенні обов’язково відображається взаємоз’язок між асоційованими особами (подружжя, батьки, діти, брати, сестри тощо), особами, пов’язаними спільними економічними інтересами тощо

Не допускається розміщення конфіденційної інформації на схематичному зображенні — VII

Письмове запевнення про відповідність структури власності вимогам Положення № 30

I

Типова форма не передбачена Положенням № 30

II

Є окремим документом та подається разом з документами про структуру власності НФП

III

Має бути підписано уповноваженим представником / відповідальною особою НФП шляхом накладення КЕП та відправлений електронним повідомленням на nbu@bank.gov.ua (аналогічно з повідомленням про подання відомостей про структуру власності НФП та схематичним зображенням структури власності НФП)

IV

Перед поданням запевнення про відповідність структури власності вимогам Положення № 30 рекомендуємо детально проаналізувати, чи відсутні ознаки непрозорої структури власності, визначені у пункті 30 цього положення

Опис заходів щодо приведення структури власності у відповідність до вимог

Типова форма не передбачена Положенням № 30

I

II

Є окремим документом та подається разом з документами про структуру власності НФП

Має бути підписано уповноваженим представником / відповідальною особою НФП шляхом накладення КЕП та відправлений електронним повідомленням на nbu@bank.gov.ua (аналогічно з повідомленням про подання відомостей про структуру власності НФП та схематичним зображенням структури власності НФП)

III

IV

Має містити детальний опис заходів, які будуть здійснені надавачем фінансових послуг або власниками істотної участі у надавачі фінансових послуг або іншими особами, що будуть спрямовані на приведення структури власності НФП у відповідність до вимог Положення № 30 з обов’язковим зазначенням строків, у які такі заходи буде здійснено (окремо щодо кожного заходу)

Відомості про ОКУ та ВІУ у структурі власності НФП

I

Опис показників, що подаються в файлах OS1-OS3, вимоги до заповнення файлів, довідники, опис контролів та XSD – схеми розміщені на сторінках інтернет-представництва Національного банку у розділі «Статистика» та доступні за посиланням: https://bank.gov.ua/ua/statistic/nbureport/statreport-nonbanking

II

Інструкція щодо подання відомостей про остаточних ключових учасників розміщена на мікросайті (лендингу) «Прозорий ринок небанківських фінпослуг» Національного банку та доступна за посиланням: https://promo.bank.gov.ua/transparent-nonbank-market/

III

Детальна відео-інструкція щодо входу на вебпортал, пошуку файлів для заповнення, формування файлів звітності, накладення КЕП, надсилання файлів до Національного банку доступна за посиланням: https://www.youtube.com/watch?v=nCdqKXno8gw

IV

До відомостей про остаточних ключових учасників у структурі власності НФП включається інформація щодо усіх остаточних ключових учасників НФП

V

Виконавцем, який підготував відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності НФП, може бути як підписант (уповноважений представник/відповідальна особа), так й інший працівник компанії

VI

Звітні файли завантажуються надавачами фінансових послуг через вебпортал Національного банку: https://portal.bank.gov.ua/uk

Розрахунок розміру опосередкованої участі у НФП

$$\text{РОУ} = \frac{\text{У}n}{100\%} \cdot \frac{\text{У}\,(n-1)}{100\%} \cdots \frac{\text{У}2}{100\%} \cdot \text{У}1$$

РОУ – розмір опосередкованої участі в надавачі фінансових послуг;
У – розмір участі особи (групи осіб) в юридичній особі, у відсотках;
n – кількість рівнів володіння корпоративними правами в НФП.

Приклад розрахунку розміру опосередкованої участі у НФП

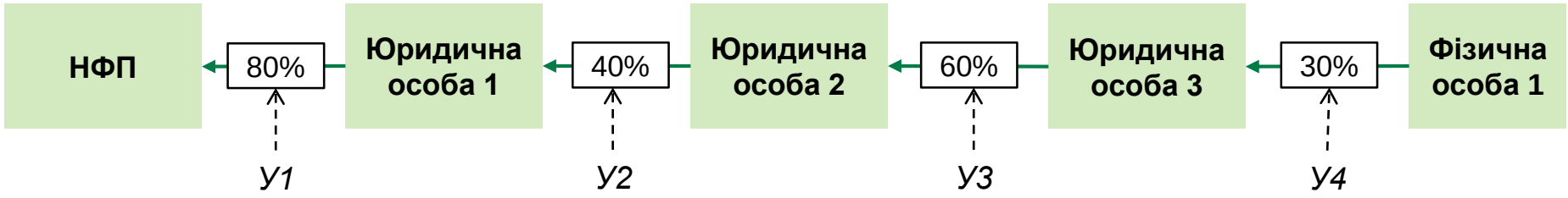

$$\text{РОУ}_{\text{НФП}} = \frac{30\%}{100\%} \cdot \frac{60\%}{100\%} \cdot \frac{40\%}{100\%} \cdot 80\% = 5{,}76\%$$

Розрахунок розміру опосередкованої участі у НФП: окремі випадки

1. Здійснення контролю* акціонера/учасника надавача фінансових послуг

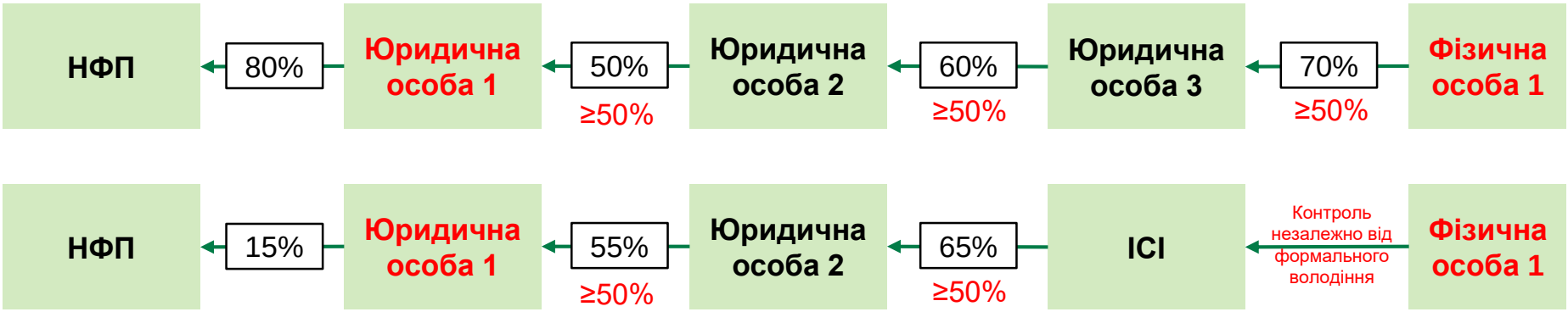

2. Спільний контроль* акціонера/учасника надавача фінансових послуг

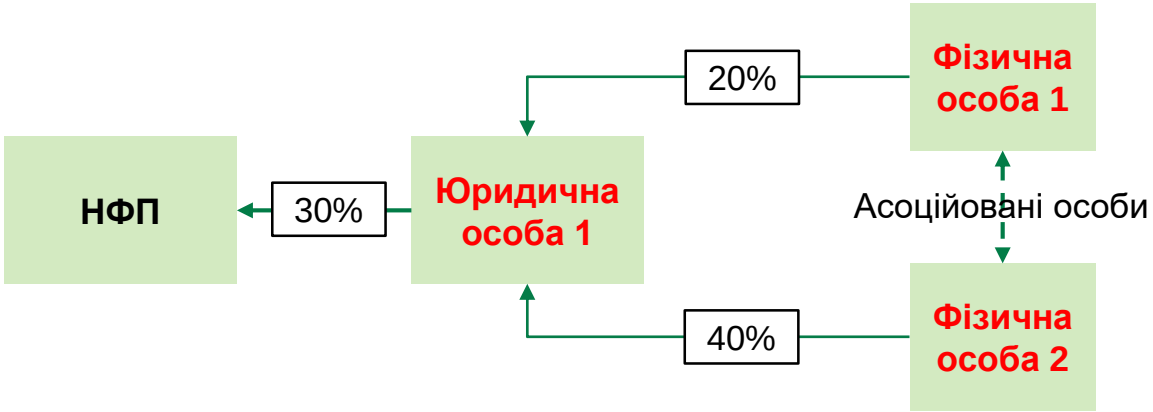

*Контроль - можливість здійснювати вирішальний вплив на управління та/або діяльність юридичної особи шляхом прямого та/або опосередкованого володіння однією особою самостійно або разом з іншими особами часткою в юридичній особі, що відповідає еквіваленту **50 чи більше відсотків** статутного капіталу та/або голосів юридичної особи, або **незалежно від формального володіння можливість здійснювати такий вплив** на основі угоди чи будь-яким іншим чином.

Розрахунок розміру опосередкованої участі у НФП: окремі випадки

3.-4. Передача права голосу за довіреністю та акцій/часток в управління

5. Можливість здійснення значного впливу на управління та діяльність НФП = 10%

6. Можливість здійснення вирішального впливу на управління та діяльність НФП = 100%

7. Викуп НФП та/або ЮО власних часток/акцій

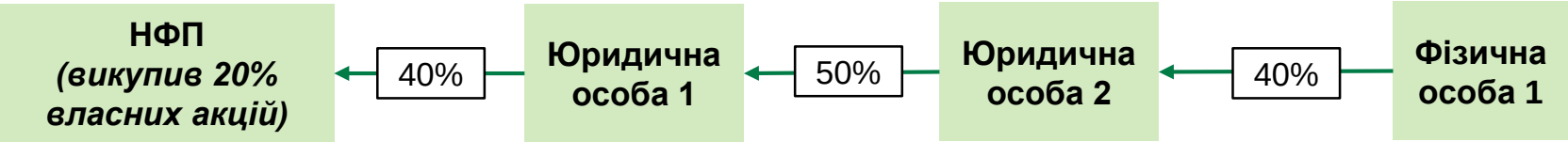

$$\text{РОУ}_{\text{НФП}} = \left(\frac{40\%}{100\%} \cdot \frac{50\%}{100\%} \cdot 40\%\right) \div \frac{80\%}{100\%} = 10\%$$

Приклад схематичного зображення структури власності НФП 1

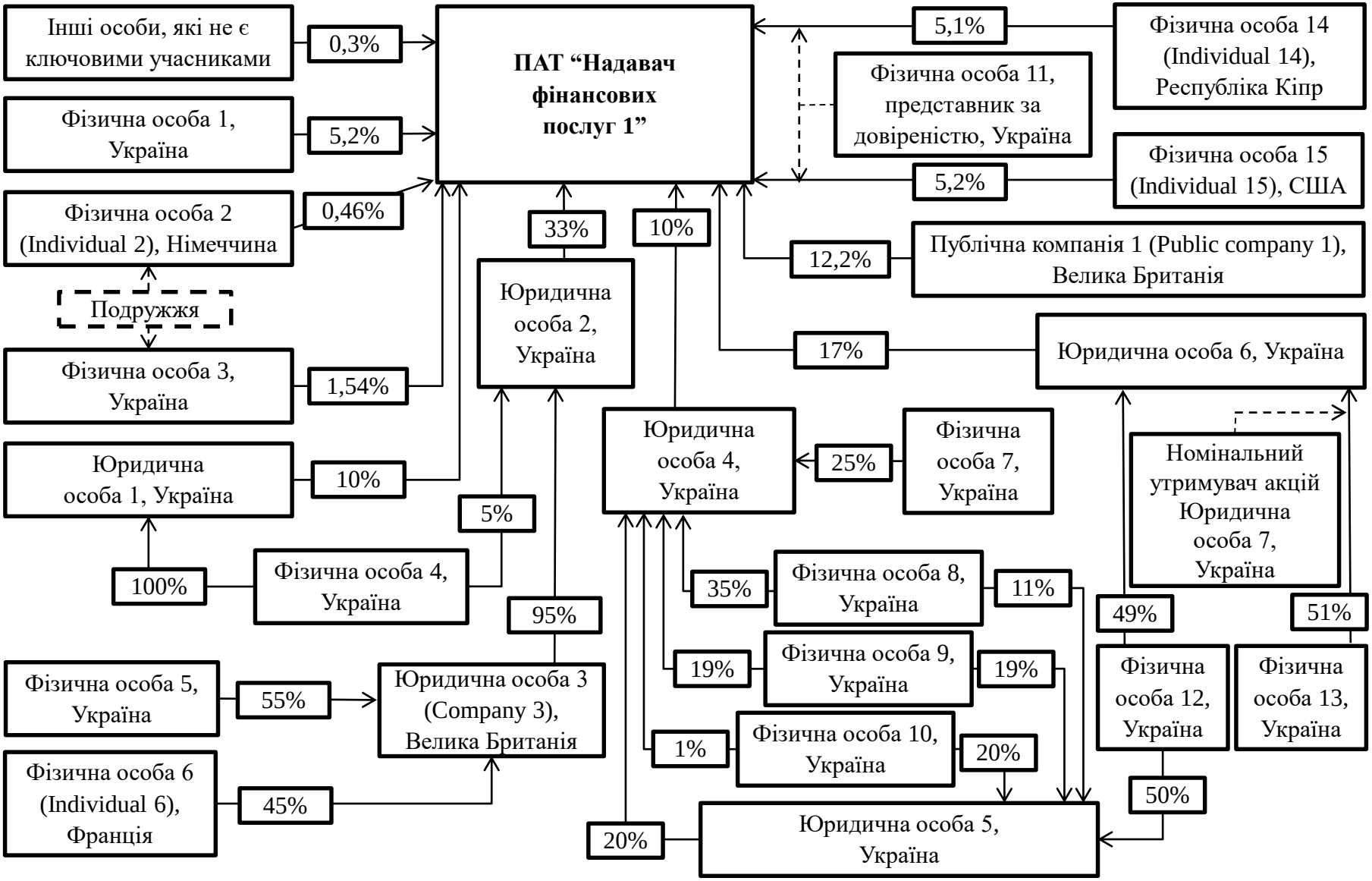

Приклад схематичного зображення структури власності НФП 2

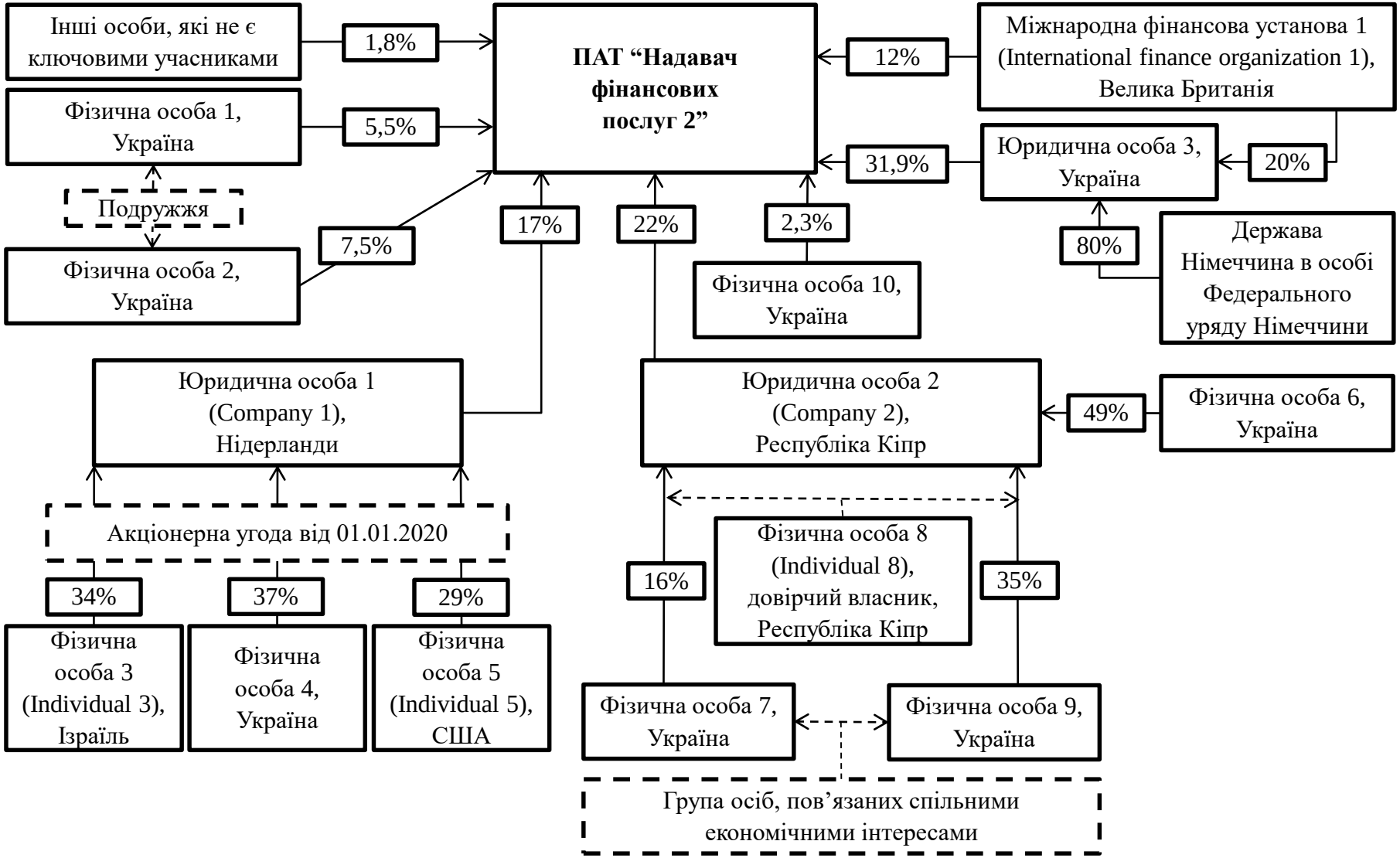

Приклад схематичного зображення структури власності НФП 3

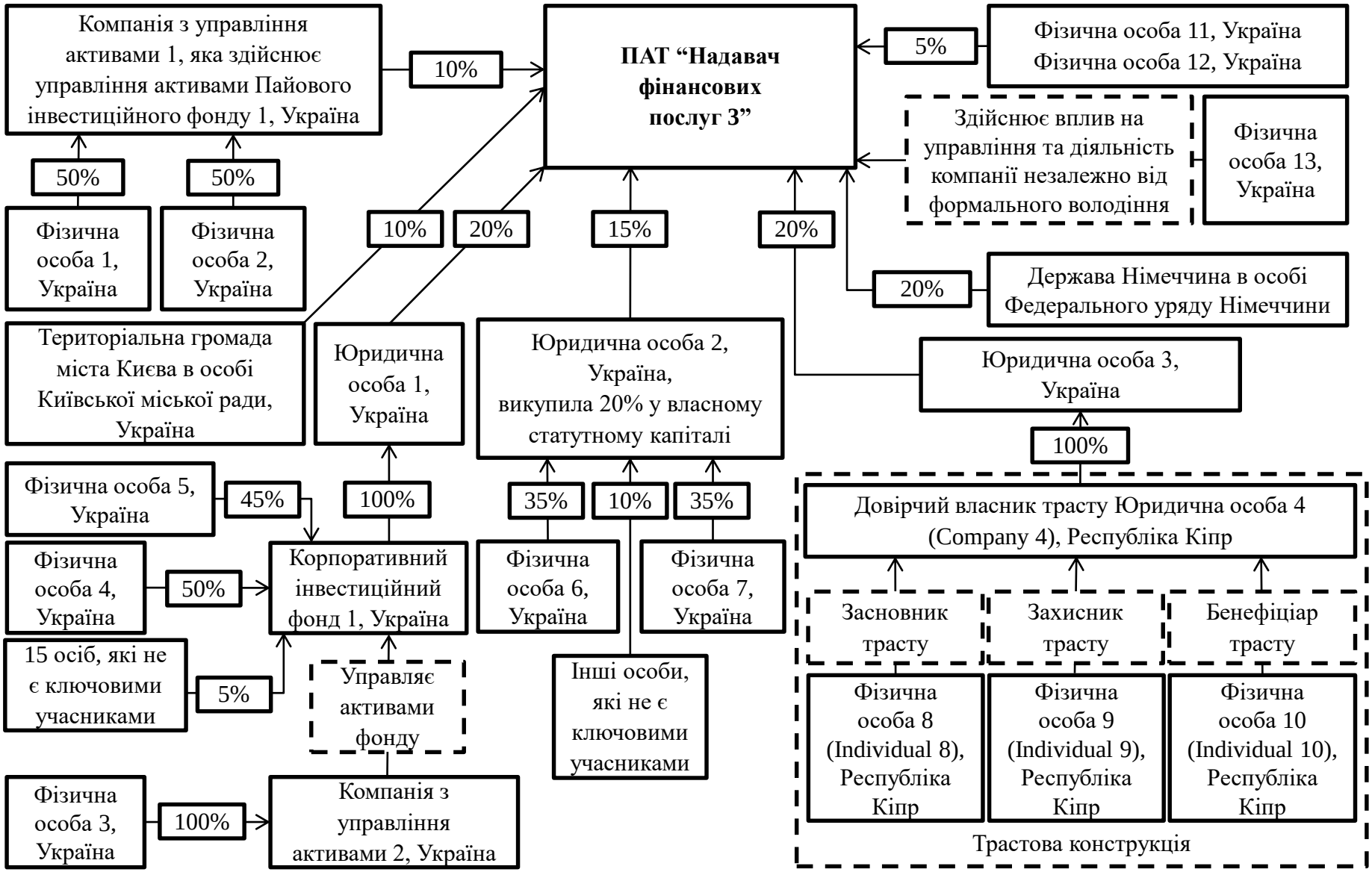

Back-up slides

Типові помилки при складання файлів OS1, OS2, OS3

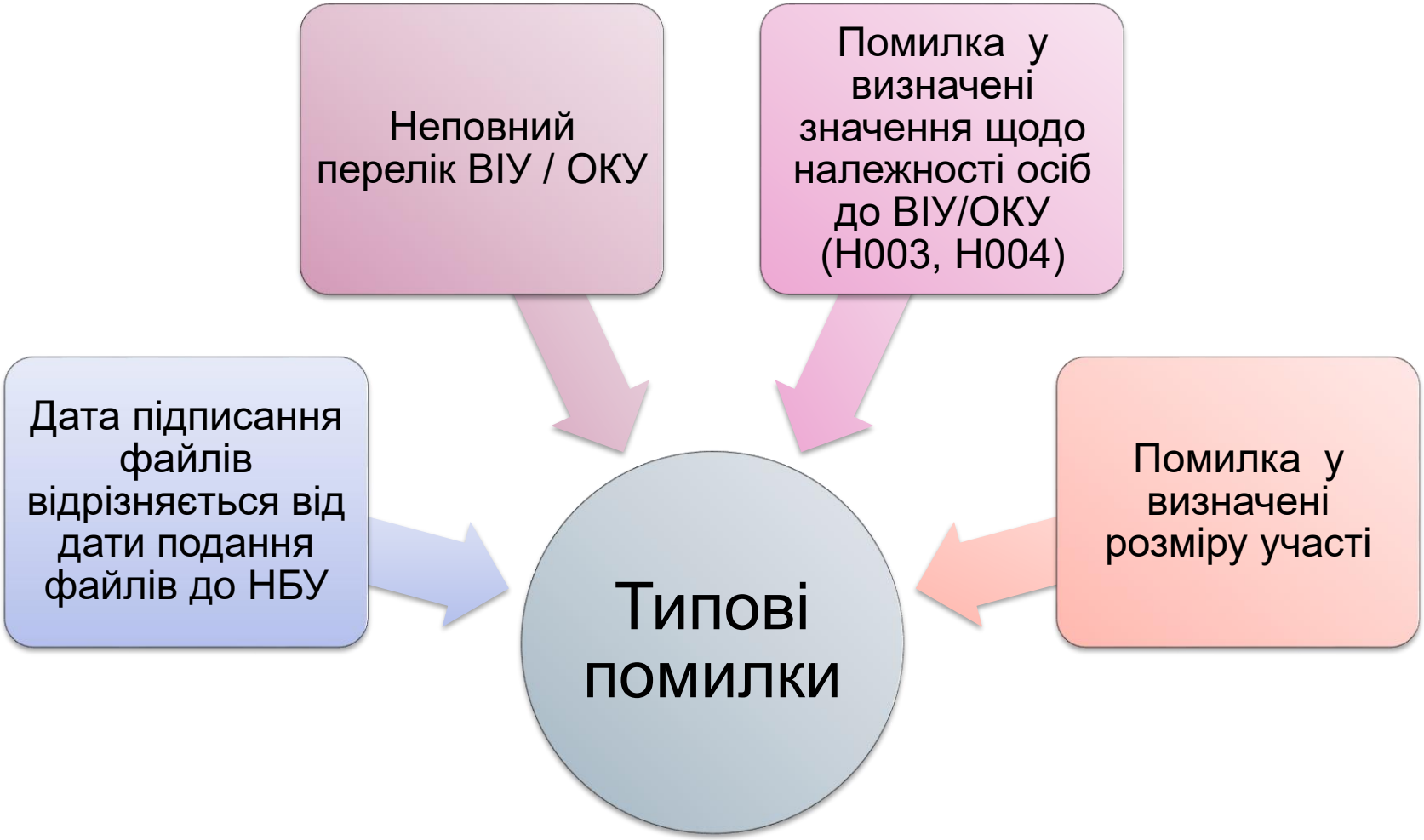

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання Положенням НБУ № 30 передбачено подання Додатків № 2-3 через вебпортал з посиланням на вимоги до складання звітності. Звітність на веб-порталі НБУ містить окремі форми OS1, OS2, OS3, які не збігаються із формою Додатків № 2-3. Необхідно подати окремо звітність та окремо Додатки 2 та 3? Яким чином подати Додатки № 2 та № 3?

Відповідь:

Відповідно до абзацу другого пункту 35 Положення № 30 відомості про остаточних ключових учасників та відомості про власників істотної участі подаються у формі та способом, визначеними в підпункті 1 пункту 7 розділу I Положення, а саме у формі електронного документа через вебпортал Національного банку.

Підпунктом 1 пункту 7 Положення також визначено, що вимоги щодо складання та подання файлів розміщуються на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку в розділі “Статистика/Організація статистичної звітності”.

Файли OS1, OS2, OS3 мають повний набір показників, що включені до Додатків № 2-3.

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання. Відповідно до Положення НБУ №30 власники істотної участі та остаточні ключові учасники розділені окремо, та в Постанові є два окремих додатки для заповнення інформації (Додаток 2 і Додаток 3). а в файлі OS1 - власники істотної участі та остаточні ключові учасники об'єднані в одному файлі.

Чи є обов’язковим до заповнення в файлі OS1 параметру Q006_2 («Розрахунок опосередкованої участі особи, яка є остаточним ключовим учасником») для власників істотної, які не є остаточними ключовими учасниками?

Відповідь:

Показник Q006_2 заповнюється тільки для осіб, які є остаточними ключовими учасниками. Для інших осіб - не заповнюється. Разом з цим, якщо НФП зазначить розрахунок частки опосередкованої участі власника істотної участі, це не вважатиметься помилкою.

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання. У файлі OS1 у форматі excel значення T090_1/T090_2 (частка участі пряма/опосередкована) заповнено вірно, але після експорту файлів у формат XML значення розділились на 100. Чому? Як самостійно перевірити до направлення файлів до НБУ ці значення на правильність?

Відповідь:

У клітинці для внесення значення T090_1/T090_2 виконавець зазначив значення у процентному форматі (X%). При здійснені експорту в XML програма автоматично трансформує таке значення у числове значення (наприклад, 100%=1).

Виконавцю в даній ситуації необхідно у відповідному стовпчику таблиці встановити формат даних – «Загальний», зазначити коректні значення та повторно експортувати файл в XML.

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання. Щодо файлів OS1/OS2. Якщо є фізична особа – нерезидент отримала РНОКПП, то зазначається значення «5» чи «К»? Чим вони відрізняються?

Відповідь:

*Якщо фізична особа (у т.ч. громадянин іншої країни) отримала **10-розрядний реєстраційний номер облікової картки платників податків**, то значення параметру К021 набуває значення “5”.*

*Якщо особа отримала **реєстраційний (обліковий) номер платника податків** як суб'єкт, визначений у пункті 2.4 Розділу ІІ Порядку обліку платників податків і зборів, то значення параметру К021 набуває значення “К” .*

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання. Щодо файлу OS2. Як коректно заповнити значення НРП Q003 (серія та номер документа, що посвідчує фізичну особу), якщо відсутні серія документа?

Звідки взяти інформацію про унікальний номер запису у Єдиному державному демографічному реєстрі? Де його зазначати?

Відповідь:

Серія документа надається за наявності такого параметру в документі.

Унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі присвоюється при оформленні ID-картки в Україні та зазначається в ній. На ID-картці УНЗ знаходиться внизу з правого боку та складається з послідовності восьми та п'яти цифр Відповідно, у клітинці для зазначення Q003 спочатку має бути зазначений номер документа, а після нього зазначається унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі. Наприклад, “2840905161, УНЗ 19910824-00026)

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання. Яку дату необхідно зазначати у файлі OS3 в полі Q007_1, враховуючи, що інформація подається на виконання вимог Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затвердженого Постановою НБУ № 30 від 14.04.2021 року, а ні у зв'язку із змінами у складі відомостей про структуру власності та щорічним поданням?

Відповідь:

Згідно з вимогами підпункту 1 пункту 2 Положення №30 надавачі фінансових послуг протягом двох місяців із дня набрання чинності Положення подають до Національного банку документи про свою структуру власності <u>станом на дату подання цих відомостей</u>.

НРП Q007_1 (дата, станом на яку подано відомості) у даному випадку має відповідати даті подання відомостей до Національного банку.

У подальшому надавачі фінансових послуг подають відомості:

- *щороку до 01 лютого <u>станом на 01 січня поточного року</u> (п.33 Положення);*
- *протягом 15 робочих днів із дня отримання інформації про зміни в складі відомостей про структуру або з дня, коли така інформація мала стати відомою НФП <u>станом на дату таких змін</u> (п.37 Положення).*

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання. Щодо складання файлу OS3: Чи може НФП покласти обов'язки або призначити відповідальну особу щодо структури власності на керівника НФП?

Чи може НФП взагалі не призначити відповідальну особу щодо структури власності, а всі документи щодо структури власності будуть подаватись та підписуватись керівником?

Відповідь:

Керівник НФП має право призначити відповідальну особу, яка забезпечуватиме формування та надання інформації про структуру власності НФП Національному банку, а також здійснювати постійній контроль за її відповідністю вимогам Положення №30 або виконувати дані функції самостійно.

При цьому, якщо відповідальна особа не є керівником НФП, то у файлі OS3 при заповненні НРП Q001_2, поряд з назвою посади призначеної керівником відповідальної особи мають бути наведені реквізити документа, відповідно до якого ці обов'язки на нього покладені (наприклад, розпорядження №__від___)

Питання щодо складання файлів OS1, OS2, OS3

Питання. Щодо складання файлу OS3: Яка дата має бути зазначена в значенні НПР Q007_2 (дата підписання відомостей)?

Відповідь:

НПР Q007_2 відповідає даті підписання файлів OS1 та OS2, тобто є датою підписання керівником/відповідальною особою Відомостей про власників істотної участі та остаточних ключових учасників в структурі власності надавача фінансових послуг (далі - НФП) з метою подання таких відомостей до Національного банку.

Питання. Чи допускається подання файлів на одну дату протягом двох і більше днів? Наприклад, файл OS1 подати в один день, а інші файли - наступного дня

Відповідь:

Ні. Файли OS1, OS2 та OS3 є невід'ємними частинами один одного.

При цьому, файли подаються протягом одного дня у наступній послідовності: : 1) файл OS3, 2) файл OS2, 3) файл OS1.